

פרשת ויגש

הקשר שבין הפרשה להפטרה ביחזקאל (ל"ז, ט"ו-כ"ח): "וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וְכָתֹב עָלָיו לַיהוָה וְלִבִּי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ וְלָקַח עֵץ אֶחָד וְכָתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.. " (ט"ו-ט"ז).

הפרשה מתארת מחזה נוגע ללב של התפייסות האחים, בני יעקב, אבי האומה: האחים מוכנים למסור את נפשם וחירותם למען בנימין, יוסף מתוודע אליהם, הם הופכים למשפחה מאוחדת ומלוכדת, ושנאת האחים הופכת לאהבה.

דמותו של יהודה בולטת לאורך כל הסיפור, מרגע המכירה ועד לאיחוד.

גם ההפטרה דנה בקשר בין האחים, יוסף ויהודה. אך הפעם, לא כאחים אלא כשבטים. לפנינו שני חלקי האומה המסומלים בשמות – אפרים (בנו של יוסף) ויהודה, שהתרחקו זה מזה ועתה יש לקרבם ולאחדם מחדש: "הִנֵּה אֲנִי לֹקַח אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וְעַשִּׂיתָם לְעֵץ אֶחָד.. " (י"ט).

(רעיון מתוך הספר "חזון המקרא" – הרב יששכר יעקובסון)

לימוד נשים: 11:20-12:00

פרשת שבוע: יניב עקיבא

שבת פרשת ויגש		ימי החול	
הדלקת נרות	16:30	זמן תפילין /טלית	05:48←05:47
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	09:14←09:16
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה 12:30, 13:30	16:30	מנחה וערבית	16:40
מנחה (בני-עקיבא)	14:30	שקיעה	16:51←16:56
צאת השבת	17:27	ערבית	20:10

אחות תורנית: הילרי יום טוב

שבת
שלום

לשבור את החומה

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדָבָר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי .." (מ"ד, י"ח):

כל הנסיונות ליצור הבנה בין יוסף לאחים, עלו בתוהו. הנסיון לפתור תסבוכת אחת יוצר תסבוכת חדשה, עוד יותר קשה. לפתע, יהודה נוטל את המושכות, מפר את כל הכללים המקובלים, מושך אליו את האש וניגש לעמוד לבדו מול השליט לשיחה מלב אל לב.

"ידבר.. עבדך.. באזני אדני" – אמנם הוא משתמש במילות הכנעה ומדגיש את נחיתותו, אולם, אם נתייחס לתוכן הדברים, יהודה מתעלם מהקודים המקובלים ומבקש לדבר באזני המלכות בגובה העיניים.

"..וְאֵל יַחַר אַפְּךָ בְּעֶבְדְּךָ כִּי כְמוֹד כַּפְּרָעָה":

יהודה מבהיר ליוסף שהוא אינו מתכוון חלילה לזלזל במעמדו כשליט כל יכול. הוא חושף קודם את חולשותיו ומציף את חששותיו כבר בתחילת דבריו. כך מתבצע מאליו הצעד הראשון לשיחה גלויית לב בין שניהם. אלא, שגם יוסף צריך להסכים לכך, ובנקודה זו יהודה ואחיו עדיין מואשמים על ידו בריגול חמור והפרת אמונים.

נשאלת השאלה: מניין יהודה שאב את הביטחון לחצות את הקווים ולעמוד מול המשנה למלך בבקשה לקיים שיחת נפש לא פורמאלית?

ובכן, לכאורה, יהודה הוא יוזם המהלך, אולם אם נחקור את הסיפור לאחור ונביט עליו מלמעלה, נגלה שיוסף הוא זה שסלל את הדרך אל לב האחים. הוא רק ייחל לאחד מהם שיעז לגשת אליו.

יוסף, היה שרוי עוד מילדותו בבדידות בעומדו מול אחיו. הוא אמנם עשה כל מאמץ לזכות בקרבתם, אבל, ככל שהתאמץ הם התרחקו ממנו יותר. ברגע השיא הוא קיווה למפגש אחים מקרב ומאחד: **"וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנֹכִי מִבְּקֶשׁ.."** (ל"ז ט"ז), ואילו האחים שזיהו אותו ממרחק, זממו נגדו: **"וַעֲתָה לָכֵן וְנַהְרִגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת (כ)".**

במצריים הבדידות נכפתה עליו מעצם היותו זר, כעבד, כאסיר ואף כשליט חסר שורשים. לפתע, נפלה לידי ההזדמנות להגשים את חלומו הגדול – לצאת מחוץ לחומה החברתית שהקיפה אותו כל חייו ולזכות בחום אנושי-משפחתי, כאחד האדם.

רגע לפני המשבר הגדול כשנפרד מאחיו בשנית, הוא שוב ביקש את קרבתם במסיבת שתייה מוזרה ביותר שאינה יאה לשליט במעמדו מול נתינים זרים: **"וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָר בְּבִכְרָתוֹ וְהַצְעִיר בְּצַעְרָתוֹ וַיִּתְּמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.. וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עֲמֹ"** (מ"ג ל"ג-ל"ד). במשתה זה הוא ניסה להעביר להם מסר ברור שהוא חפץ בקרבתם. כאן הוא פעל להסיר את המחיצות ברוח טובה, אולי בעזרת היין, אולם, מלבד התימהון שאחז את אחיו בינם לבין עצמם, בפועל, לא התרחש דבר.

בלית ברירה, הוא נאלץ ליזום משבר רציני שפתרונו הוא – שבירת הכללים המקובלים במטרה להגיע לגילוי לב.

יהודה שניחן באינטואיציה נכונה לטיפול במצבי חירום, עשה רק את הצעד הנכון בדרך שכבר נסללה לו על ידי יוסף ושבר סוף סוף את החומה.

המאצות fe יהודי מצלי יהודים בלחן השואה

כבת לאב שהציל הרבה יהודים בזמן השואה שאלתי פעמים רבות את אנשי יד ושם מדוע מעניקים כבוד לגויים שהצילו, ומעניקים להם את התואר "חסידי אומות העולם", וליהודים לא מעניקים דבר? הם ענו לי בדרכים שונות. תשובה אחת אמרה "יהודי מציל יהודי זה דבר ברור מאליו", תשובה שנייה אמרה "אם נתחיל להעניק נצטרך להעניק לקסטנר שהציל 1000 וגרם למותם של רבים הרבה יותר, והיו עוד כאלה". למרות זאת, אחרי שנים רבות, בשנת 2015, הם הוציאו ספר "עלה אתי בגורלי" – יהודים מצילים יהודים לנוכח ההשמדה, אסופת מקורות, בעריכת אברהם מילגרם.

ולמרות זאת, בעינינו כצאצאים של הרב הרופא נתן קאסוטו הי"ד, זה לא הספיק, אבל השתדלנו להעניק לו את הכבוד המגיע לו בהוצאת ספר לזכרו ובחיי היום יום שלנו. יום אחד "בני ברית" הודיעו לנו שהם מעניקים אות כבוד לאבינו ולמטילדה קצין - נערה שעבדה אתו. ראשית, מה עושה אגודת "בני ברית"? בין הדברים הרבים שהיא עושה, היא הענקת אותות הוקרה שונים לאישים שפעלו למען העם היהודי ולמען מדינת ישראל.

ב26 לנובמבר 2019 – 76 שנים אחרי שהקבוצה שאבא הקים נתפסה, הוענק בירושלים אות הוקרה לאבא ולמטילדה בנוכחות נציג בני ברית, נציג הכנסייה בירושלים, שגריר איטליה בישראל, יו"ר ארגון עולי איטליה ונציגי המשפחות. הנציגים שהיו חשובים בעיניי היו נציגי המשפחות.

ראשון דיבר אשר ורדי בנה של מטילדה קצין-ורדי. הוא תיאר נערה צעירה מאד שהצטרפה למחתרת היהודית של פירנצה ושיבח את כל תכונותיה, מה שהוא לא ציין היא העובדה שביום שכל הקבוצה נתפסה בפגישה המתוכננת להיות אחרונה ביניהם, היא הגיעה באיחור כי חשה שעוקבים אחריה וערכה סיבוב בדרך, כשהגיעה לפינת הרחוב בו התקיימה הפגישה ראתה את כל חבריה מובלים לאוטו של הנאצים, מאותו הרגע אחרי שהודיעה על האסון, המשיכה בפעילות.

השני שדיבר היה אחי פרופ' דוד קאסוטו, הוא הזכיר את העובדה שאבא הפסיד את עבודתו כרופא עיניים בגלל חוקי הגזע שנחקקו ב1938. עבר למילנו כדי לשמש סגן הרב הראשי קאסטלבונויזי ושם גם לימד בבית הספר התיכון שהוקם ליהודים שנזרקו בגלל אותם החוקים מבתי הספר. הוא גם השתתף כרופא עיניים מומחה, במרפאה שהקים רופא נשים ליהודים שהגיעו למילנו מכל אירופה, היו שם רופאים מכל המקצועות. באמצע שנת 1943 הוזמן לשמש רב ראשי בפירנצה ומיד נענה בחיוב. בינתיים המלחמה נמשכה ובאותה שנה נכנסו הנאצים לאיטליה. באותו הרגע אבא הבין שהאסון עומד לפתח קהילתו, עוד במילנו שמע מפליטים יהודים מה קורה במזרח אירופה. בסוכות תש"ד הוא המליץ לכל מתפללי בית הכנסת למצוא מקומות מקלט ותעודות מזויפות, וכמובן הציע את עזרתו בנידון. יחד עם מטילדה הם פתחו את קופת בית הכנסת ונוכחו שהממון לא יספיק. הוא פנה לראש הכנסייה בפירנצה – אליה אנג'לו דלה קוסטה וביקש ממנו עזרה במקומות מסתור ובממון, והלה נענה מייד. הוא פנה לכל מוסדות הכנסייה שיפתחו שעריהם ליהודים, צירף לקבוצה של אבא שגדלה בינתיים כומר צעיר – דון לטו קאסיני. המחתרת של אבא עזרה ליהודי העיר ולכל הפליטים היהודים שהגיעו מכל אירופה. אבא ידע כמה שפות עם חלק הוא דיבר עברית אבל יידיש הוא לא ידע, הגיע יהודי שידע רק יידיש ותרם הרבה כסף למחתרת ואיתו מתורגמן. יום אחד – 26.11.43 המחתרת החליטה לקיים ישיבה אחרונה ובאותו יום הם נתפסו כולם כולל הכומר, רק מטילדה ניצלה. בסופו של דבר התברר שהמתורגמן – מארקו איסקיו היה המלשין.

אבא היה תקופת מה בכלא בפירנצה, משם נשלח לכלא במילאנו, שם המתינו עוד יהודים רבים, ואבא הפך לאיש הרוח שלהם ואף השיא זוג. משם נשלח לאושוויץ, גם שם הצליח להציל הרבה יהודים ובסופו של דבר כאשר הצבא הרוסי רדף אחרי הגרמנים הם לקחו את כל הנותרים במחנה לצעדה לכיוון גרמניה, ובסופו של דבר רצחו את כולם. זה הסיפור של אבא בקיצור, בגוגל אפשר למצוא הרבה יותר.

אחרי כל זה, הוענקה תעודת ההוקרה למשפחות בנוכחות קהל עצום, הרבה אנשים עמדו. בני ברית הצליחו להעמיד דברים על דיוקם וכל הכבוד להם.

עשה קאסלס-אברון

"לזכור ולא לשכוח"

לרגל עשרה בטבת נארח את: אורית אדוריאן חוקרת תצלומים מתקופת המלחמה.

"חיים בכיסים" - אוסף תצלומים ומסמכים ממחנה קלוגה.

סיפורו של מחנה ריכוז באסטוניה, דרך תצלומים ומסמכים אישיים שנמצאו בכיסי האסירים היהודים, לאחר שחרור המחנה ע"י הסובייטים.

יום שני, ט' בטבת, 6.1.20, בשעה 20:45, במועדון לחבר.

הציבור מוזמן

1. תרבות ודת

זמני עשרה בטבת תש"ף - יום עשירי

05:07 תחילת הצום

06:00 שחרית א'

06:45 שחרית ב'

08:20 שחרית ג' (בבית ספר דע"ת)

13:00 מנחה גדולה

16:00 תפילת מנחה

ברית – משפחת יעל ודוד לנדאו

17:10 ערבית

17:11 סוף הצום

20:10 ערבית

"כֹּה אָמַר ה' צֶבֶד-אוֹת צוֹם הַרְבִּיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה

לְבֵית יְהוּדָה לְשֹׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֲמַת וְהַשְּׁלוֹם אֶהְיֶה

(זכריה ח, ט)

בצקבות שבת "מאיריט"

אנשי קיבוץ סעד היקרים!

בשבת לפני שבועיים אירחנו בסעד את עמותת "מאיריט". השבת והפעילות במוצ"ש היו מוצלחים מאוד! החניכים והמדריכים נהנו, ואיתם כמובן כל חבריא ב'.

ברצוננו לומר תודה רבה!

תודה לכל האנשים שתרמו כסף ועוגות, תודה לסייפן, למטע ולנס שמנים על תרומת הכספים, תודה לענף המזון על העזרה הרבה עם הארוחות ועם הארגון, תודה רבה למשפחות המארחות על הארוחה ועל הלינה בביתכם, תודה רבה לכל מי עזר, שאל והתעניין.

תודה רבה לוועדת חינוך על התמיכה, לחניכי סניף סעד האלופים מאוד על הפעולה המדהימה ועל הזרימה בשבת! כל הכבוד לחבריא ב' סעד על העזרה הרבה בארגון, באווירה ובתשומת לב לדברים הקטנים.

ולסיום, תודה ענקית מכל הלב לצוות נחשון! אבישג, איתמר, אלה, אלון, אליעד, אריאל, יהב, מתנאל, נעה, שני ושקד. אין לנו מילים להודות לכם על ההשקעה במשך החודשיים האחרונים, על הפגישות, ההתרמות, החשיבה והרצון לעזור. מאושרות שזכינו בכם!

שנזכה בעזרת השם לעוד שבתות כאלו, ולעוד פרויקטים של עשייה ועזרה לאחר!

מיה אייל והלל אהרון – רכלות לוות "נחשון"

הזמנה לקידוש

הציבור מוזמן לקידוש לרגל בר המצווה של בנו

גבע דנין נ"י

בשבת זו, פרשת ויגש, ז' בטבת (4.1)

הקידוש יתקיים ברחבת חדר האוכל, לאחר המניין השני.

כולל מוזמנים – משפחת דנין

מימין אלה

שלום רב לאוהבי תורתך.

נשאלתי, על מנהג אבותיי, שהוא להדליק תחילה מצד ימין שהוא הנר הראשון, ולכן אצטט כמה מקורות:

ראשית הרב ארי כתב: "בסדר הדלקת הנרות יש כמה מנהגים" כך בעלון פרי וישב.

שנית, הגר"א, פוסק: "מברך בכל יום על ה עיקר שהוא בטפח הסמוך לפתח, ולא על הנוסף" (מע"ר, ר"מ). (מעשה רב). וכך מובא גם בסידור 'אזור אליהו', וכך גם מופיע בלוח ארץ-ישראל של הרב טוקצינסקי: "כך נוהגים רוב האשכנזים כהגר"א ז"ל."

בנימין סלנט

שעת סיפור בספריית הילדים

ביום ראשון הקרוב, 5/1/2020

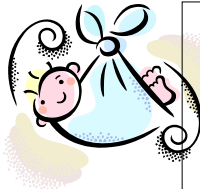
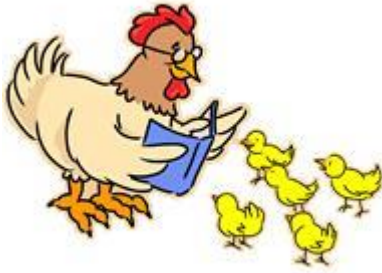
בשעה 17:30 נקיים בספריית הילדים שעת סיפור.

מספרת: דיקלה גינזברג

מוזמנים בשמחה להגיע, להשתתף,

ליהנות וכמובן, גם להחליף ספרים.

מלי

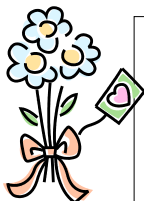
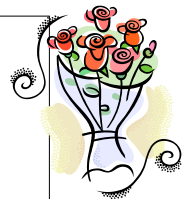

ליצף ודוד אנדאו מלי טוב להולדת הבן
לחנה ויצחק שהם ולכל המשפחה
איחולים לשמחות ולנחת-קהילת סעד

לצ'פי רויק, לנהבה וצמוס ברט ולכל המשפחה
מלי טוב להולדת הנכד-נין
בן לתמר ונצט רוס, נכד צמוסקו רוס ז"ל ואתי תבדל"א
איחולים לשמחות ולנחת-קהילת סעד

למלכה אס ולכל המשפחה מלי טוב לבת המצווה של הנ'נה - רומי
נכדה לשרה ובלנקי, בת לעלית ואבנר בלנקשטיין
איחולים לשמחות ולנחת-קהילת סעד

לעייין ויהודה סימון ולכל המשפחה מלי טוב להולדת הנכד
בן לעמליה ואליצד סימון
איחולים לשמחות ולנחת-קהילת סעד

לעבצ דנין מלי טוב לבת המצווה
למירה לחופני ולכל המשפחה, איחולים לשמחות ולנחת
קהילת סעד

פצ'ין אורחות חיינו והשנינו פהם

כחבר בצוות אורחות חיים שעוסק בעדכון אורחות חיינו, עשר שנים לאחר הפעלת השינוי הגדול, אני מרגיש צורך לשתף באיך אני רואה את הדברים...

חשוב לי במיוחד להתייחס לנושא, כי אני חש באווירה מאוד לא נעימה בשבילי הקיבוץ, אווירה שלא היינו רגילים בה במשך כל שנות תהליכי השינויים שעברנו, ואווירה שהיא ודאי לא כוונת חברי הצוות, שכל כוונתם היא לעשות טוב לסעד ולחבריה.

לגיטימי בהחלט שיהיו בינינו חילוקי דעות על מה טוב לסעד ולחבריה, אך חשוב מאוד שנדע לשוחח על כך מתוך כבוד הדדי, ושנצליח במאמצים משותפים, להגיע להסכמות, כפי שנהגנו עד היום בענייני השינויים.

נראה לי שלכולם ברור, שעשר שנים לאחר יישום השינויים הגדולים באורחות חיינו (והפיכתנו ל"קיבוץ מתחדש") ראוי ונכון לבדוק את הדברים ולהציע התאמות נדרשות לעת הזאת.

בחודשיים האחרונים התקיימו ערבי הסברה רבים בהם הוצגה ההצעה הראשונית של הצוות. במפגשים אלו נכחו תמיד זבולון ותומר, ובנוסף, נכחו בכל מפגש נציג/ים נוספים מהצוות. במפגשים הללו רשמנו הערות והארות שהועלו על ידי הציבור, ואיתם חזרנו לשולחן הצוות. בנוסף לכך, קיימנו ישיבה מיוחדת אליה הוזמנו שלושה נציגי דור ב' (הדור הצעיר) על מנת לאפשר להם להשמיע את הערותיהם להצעה בפני כל הצוות. באותה ישיבה גם נאמר להם שנשמח להוסיף נציג או שניים לצוות שלנו (במיוחד לאור זה שנציגה של דור זה שהיתה בצוות החליטה בשלב מסוים לצאת ממנו, ולכן בשלבים האחרונים לא היה ייצוג בצוות לשכבה זו) ואכן אמורים להצטרף לצוות שני צעירים.

בעקבות ערבי ההסברה והישיבות שאחריו, סוכם בצוות מספר דברים (שנכתבו במכתבו האחרון של זבולון, אך כנראה לא היו מספיק ברורים לכולם):

א. נקיים בקרוב מפגשי ציבור הטרונגניים, שמטרתם להפגיש את הדורות השונים ולאפשר שיח משותף ומכבד. נראה לנו חשוב מאוד לשמוע אחד את השני, ומתוך כך, להבין יותר אחד את השני. במפגשים אלו חשוב לנו שיעלו הערכים שחשובים לציבור, כדי שנוכל לוודא שאכן אנחנו משמרים אותם במסגרת עדכון אורחות החיים.

ב. בעקבות מפגשים אלו הצוות ישב שוב, ויעדכן את ההצעה הראשונית שחולקה לחברים והוצגה בערבי ההסברה. ההצעה המעודכנת (טיוטה 2) תחולק לציבור כדי שהוא יוכל שוב להתייחס אליה, ולהגיש הסתייגויות (במידה ואנשים יראו צורך בכך).

ג. ברור לנו בצוות, שעדכון אורחות החיים לא יפעל מתחילת שנת 2020 (שבינתיים כבר החלה) למרות שזאת היתה המחשבה כשהוקם הצוות לפני למעלה משנה (אם אינני טועה). חשוב לנו מאוד שהדברים ילובנו כראוי ויתקבלו בהסכמה מירבית ככל האפשר. יחד עם זאת, ברור שאין לנו כוונה למוסס את העניין, והצוות הוקם מתוך הבנה של כלל הציבור, שיש צורך בעדכון.

בעשרים שנה האחרונות נעשו שינויים רבים בסעד. תמיד היו כאלה שאהבו אותם יותר, והיו כאלה שפחות, אבל תמיד הקפדנו לעשות את הדברים בהידברות מכובדת ומכבדת, בהסכמות רחבות ככל הניתן, וברוח טובה. במאמץ משותף של כולנו, אני בטוח שגם כעת ניתן להמשיך בדרך זו.

יחזקאל פצ'ין

באהבה רבה למקום וליושביו,

"נגיל ונשיש בזאת התורה כי היא לנו עז ואורה"